

βεβαίως δὲν ἀπηύθυνε τοιαύτην τινὰ πρὸς τὴν Δύσιν αἴτησιν. Οὐδὲν τοιοῦτο λέγουσιν οἱ ἡμέτεροι καὶ ἰδίως ἡ Ἄννα Κομνηνή, ἣτις τοῦναντίον ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐκστρατείας ὡς ὅλως ἀπροσδοκίτου καὶ θεωρεῖ αὐτὴν ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ὡς ἐχθρικὸν κατὰ τοῦ γρά-
τους ἐπιχειρήμα. Ἐν τῷ βιβλίῳ δεκάτῳ τῆς Ἀλεξιάδος, μνημονεύσασα τῆς προαναφερ-
θείσης κατατροπώσεως τῶν Κομάνων, ἔτι δὲ καὶ μικροῦ ἐπιχειρήματος τοῦ Ἀλεξίου κατὰ
τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Τούρκων, ἐπιφέρει· «Ὅτῳ δὲ μικρὸν ἑαυτὸν ἀναπαύσας λογοποιου-
μένην ἠκηκόει ἀπειρῶν φραγκικῶν στρατευμάτων ἐπέλευσιν. Ἐδεδίει μὲν οὖν τὴν τούτων
ἔφοδον γνωρίσας αὐτῶν τὸ ἀκατάσχετον τῆς ὁρμῆς, τὸ τῆς γνώμης ἄστατον καὶ εὐάγω-
γον καὶ τᾶλλα ὁπόσα ἢ τῶν Κελτῶν φύσις ὡς ἴδια ἢ παρακολουθήματά τινα ἔχει διὰ
παντός· καὶ ὅπως ἐπιχειρήμασι κεκνηνότες αἰεὶ διὰ τὴν τυχοῦσαν αἰτίαν τὰς σφῶν συνθή-
κας εὐκόλως ἀνατρέποντες φαίνονται. Εἶχε γὰρ αἰεὶ τοῦτο ἠδόμενον καὶ πάνυ ἐπαληθεῦον,
καὶ οὐκ ἀναπεπτόκει ἀλλὰ παντοίως παρεσκευάζετο, ὥστε καιροῦ καλοῦντος ἔτοιμον
πρὸς τὰς μάχας εἶναι». Ἀποδίδει δὲ μικρὸν κατωτέρω τὸ ὄλον κίνημα εἰς τὰ κηρύγματα
τοῦ Πέτρου τοῦ ἐρημίτου, καὶ οὐδὲ τοῦ πατριάρχου Συμεῶν αἴτησιν τινὰ μᾶς ἀνα-
φέρει (1).

Ἄλλ' ὁπόσον τὰ περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀλεξίου θρυλούμενά εἰσιν ἀνυπόστατα
προσεπιμαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ ἀπὸ τῶν μωαμεθανῶν κίνδυνος δὲν ἦτο ἤδη
μεγαλύτερος ἢ πολλάκις ἄλλοτε. Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ μωαμεθανῶν,
οἵτινες διηρημένοι ὄντες εἰς πολλὰς δυναστείας καὶ εἰς ἀδιακόπους διατελοῦντες ἐμφυλίου
ἀγῶνας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπειλήσωσι σπουδαίως τὸ ἀνατολικὸν κράτος. Οἱ μόνοι ἀλη-
θῶς ἐπικίνδυνοι αὐτοῦ ἀντίπαλοι ἦσαν οἱ ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ Τούρκοι. Ἀλλὰ καὶ οὗτοι
πολὺ ἀπέχοντες ἔτι τοῦ νὰ εἶναι κύριοι ἀπάσης τῆς χερσονήσου, μετὰ δὲ τὸν θάνατον
τοῦ Σολιμάν εἰς πολλὰς περιπεσόντες ἀνωμαλίας, καὶ πρὸ μικροῦ μόνον ταχθέντες αὐθις
ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Κελιδῆ Ἀρσλάν, δὲν ἦσαν πολέμιοι φροβρώτεροι τῶν πολλῶν
ἄλλων πολεμίων ὑφ' ὧν περιεστοιχίζετο τὸ κράτος. Ὁ Ἀλέξιος, ὁ κατατροπώσας ἐπὶ
τέλους Νορμαννοὺς, Πετσενέγους καὶ Κομάνους, ἠδύνατο εὐλογώτατα νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θέλει,
ἂν ὄχι ἐξώσῃ καθ' ὀλοκληρίαν ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ τοὺς Τούρκους, τοῦλάχιστον περι-
στείλει τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν. Οὐδεμία λοιπὸν τῶν γνωστῶν ἡμῖν περιστάσεων ἡμπορεῖ
νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ὁ Ἀλέξιος εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ γράψῃ τὴν ἀποδιδομένην αὐτῷ
ικετήριον ἐπιστολὴν καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐκβάλῃ τὰς κραυγὰς τῆς ἀπελπισίας, τὰς ὁποίας

ὁ ἐν τοῖς χρονογράφοις ἐπίσκοπος· «Ἀληθῶς μέγας εἶ, ὦ Θεὲ ἡμῶν τῶν σῶν οἰκτιρῶν δὲν ὑπάρχει τέ-
λος. Ὁ Πέτρος κοιμηθεὶς ἐν τῷ ναῷ εἶδε τὸν Χριστόν, ὅστις εἶπε νὰ ἐκτελέσῃ τάχιστα τὸ διατεταγμέ-
νον αὐτῷ καὶ ὅτι Αὐτὸς ἔσται μετ' αὐτοῦ ἵνα καθαρῶσι τὰ ἱερά καὶ ἔλθῃ βοήθεια εἰς τοὺς δούλους
αὐτοῦ». Ἄλλ' ὁ αὐτὸς Γουλιέλμος ἀφηγούμενός τὸν ἐπὶ τοῦ Φατιμίδου Χαλίφου (996—1021) μέγαν
διωγμὸν ἐπιβεβαίωσι τὸν περὶ ἐπιστολῆς τοῦ πατριάρχου Συμεῶν θρύλον.

(1) Τῶν ἡγεμόνων τῆς ἀ' Σταυροφορίας οἱ πλείστοι καὶ σπουδαιότατοι ἦσαν Γάλλοι, ἦτοι
Φράγκοι (Français), διότι κατὰ τὸν διαμελισμὸν τοῦ μεγάλου φραγκικοῦ κράτους τοῦ Καρόλου αἰ
πολλοὶ ἰδίως φραγκικαί, ὑπὸ τῆς φυλῆς δηλονότι τῶν ἀρχαίων Φράγκων τοῦ 3ου, 4ου καὶ 5ου μ.
Χ. αἰῶνος καταληφθεῖσαι, χωρὶς ἀπετέλεσαν τὴν ἀπὸ τῶν Φράγκων Φραγκίαν (France) κληθεῖ-
σαν χώραν· τούτου δ' ἔνεκα καὶ οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ ἐκ τῶν Français τούτων ὀνό-
μασαν πάντας τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης (πλὴν τῶν Σλαύων) Φράγκους. Τοὺς ἐκλελατινισμένους
τούτους Français ἢ Φράγκους, τοὺς ἀναμιχθέντας ἐν Γαλλίᾳ μετὰ τῶν ἀρχαίων κελτικῶν λαῶν
τῆς χώρας καὶ λαβόντας ὄνομα γερμανικὸν (φέροντας δὲ ἐν ταῖς φλεψὶ πάλιν ἄφθονον κελτικὸν
ἢ γαλατικὸν αἷμα). ἡ Ἄννα Κομνηνή, κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ἡμετέροις μεσαιωνικοῖς χρονογράφοις
ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν τοῦ καλεῖν τοὺς συγχρόνους λαοὺς κατὰ τὰ ὀνόματα τῶν λαῶν οἵτινες ἐν τῇ
ἀρχαίῳ τῆτι ὄκησαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν (ἢ ὑποτίθεται ὑπὸ τῶν χρονογράφων ὅτι ὄκησαν) καλεῖ Κέλτας.